

Ráno naživo s JOJ 24	2
Televízia - JOJ 24, Ráno naživo s JOJ 24, 16. 6. 2025, 9:00	
Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí, tvrdí politológ	3
Online, sita.sk, 16. 6. 2025, 10:37	
Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí, tvrdí politológ	5
Online, 24hod.sk, 16. 6. 2025, 12:45	
Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí, tvrdí politológ	7
Online, i-lifestyle.sk, 16. 6. 2025, 12:45	
Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí, tvrdí politológ	9
Online, finreport.sk, 16. 6. 2025, 13:20	
Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí, tvrdí politológ - - Agentúrne správy	11
Online, bratislavaden.sk, 16. 6. 2025, 13:35	
Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí, tvrdí politológ	13
Online, presovsky-vecernik.sk, 16. 6. 2025, 13:35	
Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí, tvrdí politológ	15
Online, veci-verejne.sk, 16. 6. 2025, 13:35	
Politológ Ruman: Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí	17
Online, spravy.pravda.sk, 16. 6. 2025, 15:27	
Zvedavé debaty miera do Košíc. Zistíte, aký je potenciál vedy na východnom Slovensku	19
Online, vedanadosah.cvtisr.sk, 16. 6. 2025, 16:55	
Vodu na kúpalisku v Štúrove ďalej testujú	21
Televízia - STVR, Správy 19:00, 16. 6. 2025, 19:27	
Vodu na kúpalisku v Štúrove testujú na prítomnosť zhubnej améby. Nakaziť sa dá len za špecifických podmienok, hovorí infektológ	23
Online, spravy.stvr.sk, 16. 6. 2025, 19:36	
Bezpečnosť sestry v ADOS	25
Tlač, Sestra, 16. 6. 2025	

Ráno naživo s JOJ 24

📅 16. 6. 2025, 9:00, Relácia: **Ráno naživo s JOJ 24**, Stanica: **JOJ 24**, Vydavateľ: **Slovenská produkčná, a.s.**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Pavol Jarčuška**

[strojový prepis] ... Tzv. *požiera príznaky* sa objavujú približne po štyroch až piatich dňoch a zahŕňajú silné bolesti hlavy, horúčka, nevoľnosť, vracanie či stuhnutosť, je infektológ **Pavol Jarčuška** si takéto prípady pamätá aj z minulosti. Podľa jeho slov ale netreba robiť paniku. Rozprával sa s ním reportér Jozef Kačmáry. Podľa informácií môže ísť o améby a. S....

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí, tvrdí politológ

16. 6. 2025, 10:37, Zdroj: sita.sk, Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Autor: Katarína Lörincová, SITA, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 118 300 GRP, 2,63 OTS, 0,03 AVE: 1200 EUR

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí, tvrdí politológ

Z politologického hľadiska sa Ruman nazdáva, že situácia si žiada vyhlásenie referenda.

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí. Pre agentúru SITA to skonštatoval politológ Ján Ruman z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Dodal, že z politologického hľadiska sa nazdáva, že situácia si žiada vyhlásenie referenda. Politológ tiež skonštatoval, že snahy meniť ústavu sa prinajmenšom od roku 2016 stali častými a štandardnými.

Trhací kalendár

„Od toho roku bolo podaných niekoľko desiatok návrhov na zmenu ústavy, resp. prijímania samostatných ústavných zákonov obzvlášť z pier poslancov poslaneckých klubov ĽSNS a OĽaNO (dnes hnutie Slovensko). Najmä tieto dva kluby sa svojou politickou kultúrou snažilirobiť z ústavy „trhací kalendár“,“ uviedol.

Dodal, že v slovenskom parlamente sa „uhniedzil“ ústavný populizmus. Ako Ruman ozrejmil, ide o predkladanie návrhov novelizácie ústavy bez meritórneho účelu.

„Otvorilo sa vrece so všakovakými avanturistickými návrhmi a tie sa stávali predmetom hlasovaní,“ vyjadril sa Ruman, podotkol ale, že netvrdí, že aktuálny návrh o zmenu ústavy má avanturistický charakter ale z právneho hľadiska do ústavy nepatrí.

Ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť

Ruman skonštatoval, že ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť, stabilitu i právne-funkčnú vágnosť ústavného textu. Dodal ale, že chápe situáciu, v ktorej sa Slovensko ocitá ako štát v kontexte svojej suverenity a subjektivity.

„Vládne strany totiž v rámci svojej exekutívnej agendy presadzujú politickú suverenitu a nezávislosť nielen v hodnotových otázkach. A tento návrh je krásnou ilustráciou tohto princípu,“ vraví politológ. Dodal, že koalície strany Hlas-SD a Smer-SD sa prezentujú ako strany oscilujúce po celej dĺžke politicko-hodnotovej škály, zľava doprava.

„Podľa potreby – populisticky. Keď treba zvýšiť výšku dôchodkov, správajú sa sociálno-demokraticky, keď treba konsolidovať rozpočet, stávajú sa neoliberalni, a keď treba chrániť tradičné hodnoty, navrhujú konzervatívne zmeny,“ myslí si Ruman.

Priamy tlak z EÚ

Za predložením návrhu vníma politológ priamy tlak z Európskej únie (EÚ) v podobe právnych záväzkov sekundárneho práva únie, ktoré je právne nadradené vnútroštátnym zákonom.

„Ale to je pochopiteľné, keďže niektoré nariadenia a smernice EÚ v kultúrno-etických otázkach majú evidentne rýdzo ideologický charakter a na zákonnej úrovni s nimi štáty nemôžu súperiť. Rozhodnutia prijaté na pôde EÚ majú okrem iného za cieľ privilegovať menšinové záujmy zavádzaním proliberálnych/progresívnych právne záväzných právnych aktov, ktoré každá členská krajina musí implementovať do svojej legislatívy,“ vraví.

Dodal, že ako problematické sa ukazuje práve slovo „musí“, ktoré sa stáva i dôvodom pre potrebu zmeny Ústavy SR, ktorá tomu ako jediná inštitúcia môže zabrániť, keďže disponuje najvyššou právnou silou.

„Lenže jeden problém sa má riešiť zavádzaním ďalšieho problému, a tým je zámer ústavu ideologizovať z konzervatívnych pozícií. Bojujú tu tak dve ideológie – liberalizmus a konzervativizmus,“ vraví Ruman poukazujúc, že v tomto kontexte treba vnímať navrhovanú novelu ústavy.

„Vyzerá to tak, že akokoľvek to dopadne, jedna strana bude vždy nespokojná. Avšak v demokracii by mala rozhodovať vôľa väčšiny,“ zdôraznil.

Návrh podporia aj opoziční poslanci

Na margo šancí návrhu na schválenie politológ poukázal na vyhlásenia jednotlivých politikov, z ktorých vyplýva, že návrh podporia aj členovia opozičných strán, hoci majú konkrétne podmienky.

„Keďže v hre sú kultúrno-etické témy, a keďže verejná mienka je podľa posledných prieskumov naklonená ich tradičnému hodnotovému poňatiu, navrhovatelia a schvaľovatelia svojím konaním môžu len získať politické body,“ myslí si.

Dodal, že to, či hlasovanie o novele ústavy ovplyvní opozičnú politickú integritu sa ukáže až po hlasovaní. Ruman je ale toho názoru, že „jedna ideologická nezhoda nepriateľov nerobí“.

Národná rada (NR) SR začala rokovať o vládnej novele Ústavy SR. Cieľom návrhu má byť posilnenie tradičných hodnôt pre zachovanie kultúrneho dedičstva Slovenska. Návrh predstavil minister spravodlivosti Boris Susko (Smer-SD). Ako uviedol, dané hodnoty vychádzajú z preambuly Ústavy SR, a tiež sú spojené s uznaním manželstva ako jedinečného zväzku muža a ženy.

Návrh chce zdôrazniť zvrchovanosť Slovenska v základných kultúrno-etických otázkach, pokiaľ ide o ochranu života a ľudskej dôstojnosti, súkromný a rodinný život, či manželstvo a rodinu. Navrhuje sa okrem iného úprava osôb, ktoré si môžu osvojiť dieťa, taktiež by v prípade schválenia mali rodičia mať právo rozhodovať o účasti detí na výučbe, ktorá je nad rámec štátneho výchovno-vzdelávacieho programu, respektíve na vzdelávaní, ktoré sa týka intímneho života a sexuálneho správania. Výchovno-vzdelávací program musí byť v súlade s ústavou.

Do ústavy chce ústavodarca návrhom zakotviť aj to, že SR uznáva len dve pohlavia, a to muža a ženu. Zaviesť by sa mohla aj rovnosť mužov a žien pri odmeňovaní za vykonanú prácu. Návrh plánuje za určitých podmienok podporiť Kresťanskodemokratické hnutie, s výnimkou poslanca Františka Mikloška, ale aj poslanci Kresťanskej únie Anna Záborská a Richard Vašečka.

Oba subjekty plánujú predložiť spoločný pozmeňujúci návrh, ktorý obsahuje biologické určenie pohlavia – muža a ženy, ďalej posilnenie práv rodičov na školách, zákaz surogátneho materstva a definíciu otca a mamy ako muža a ženy. KDH ale odmieta rôzne „prílepky“ k novele, taktiež je proti vypusteniu jedného volebného obvodu z ústavy, ktorého zrušenie chce presadiť koaličný Hlas-SD.

Autor: Katarína Lörincová, SITA

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ

16. 6. 2025, 12:45, Zdroj: [24hod.sk](#), Vydavateľ: I.N.P. s.r.o., Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 1 036 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 149 EUR

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ

Tagy: Ficova vláda 2023 - 2027 (koalícia Smer-SD Hlas-SD SNS) novela Ústavy SR Politológ Ústava SR

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí. Pre agentúru SITA to skonštatoval politológ

16.6.2025 (SITA.sk) - Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí. Pre agentúru SITA to skonštatoval politológ Ján Ruman z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Dodal, že z politologického hľadiska sa nazdáva, že situácia si žiada vyhlásenie referenda. Politológ tiež skonštatoval, že snahy meniť ústavu sa prinajmenšom od roku 2016 stali častými a štandardnými.

Trhací kalendár

"Od toho roku bolo podaných niekoľko desiatok návrhov na zmenu ústavy, resp. prijímania samostatných ústavných zákonov obzvlášť z pier poslancov poslaneckých klubov ĽSNS a OĽaNO (dnes hnutie Slovensko). Najmä tieto dva kluby sa svojou politickou kultúrou snažili robiť z ústavy "trhací kalendár", uviedol.

Dodal, že v slovenskom parlamente sa "uhniesdil" ústavný populizmus. Ako Ruman ozrejmil, ide o predkladanie návrhov novelizácie ústavy bez meritórneho účelu.

"Otvorilo sa vreco so všakovakými avanturistickými návrhmi a tie sa stávali predmetom hlasovaní," vyjadril sa Ruman, podotkol ale, že netvrdí, že aktuálny návrh o zmenu ústavy má avanturistický charakter ale z právneho hľadiska do ústavy nepatrí.

Ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť

Ruman skonštatoval, že ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť, stabilitu i právne-funkčnú vágnosť ústavného textu. Dodal ale, že chápe situáciu, v ktorej sa Slovensko ocitá ako štát v kontexte svojej suverenity a subjektivity.

"Vládne strany totiž v rámci svojej exekutívnej agendy presadzujú politickú suverenitu a nezávislosť nielen v hodnotových otázkach. A tento návrh je krásnou ilustráciou tohto princípu," vraví politológ. Dodal, že koalíčné strany Hlas-SD a Smer-SD sa prezentujú ako strany oscilujúce po celej dĺžke politicko-hodnotovej škály, zľava doprava.

"Podľa potreby – populisticky. Keď treba zvýšiť výšku dôchodkov, správajú sa sociálno-demokraticky, keď treba konsolidovať rozpočet, stávajú sa neoliberalní, a keď treba chrániť tradičné hodnoty, navrhujú konzervatívne zmeny," myslí si Ruman.

Priamy tlak z EÚ

Za predložením návrhu vníma politológ priamy tlak z Európskej únie (EÚ) v podobe právnych záväzkov sekundárneho práva únie, ktoré je právne nadradené vnútroštátnym zákonom.

"Ale to je pochopiteľné, keďže niektoré nariadenia a smernice EÚ v kultúrno-etických otázkach majú evidentne rýdzo ideologický charakter a na zákonnej úrovni s nimi štáty nemôžu súperiť. Rozhodnutia prijaté na pôde EÚ majú okrem iného za cieľ privilegovať menšinové záujmy zavádzaním proliberálnych/progresívnych právne záväzných právnych aktov, ktoré každá členská krajina musí implementovať do svojej legislatívy," vraví.

Dodal, že ako problematické sa ukazuje práve slovo "musí", ktoré sa stáva i dôvodom pre potrebu zmeny Ústavy SR, ktorá tomu ako jediná inštitúcia môže zabrániť, keďže disponuje najvyššou právnou silou.

"Lenže jeden problém sa má riešiť zavádzaním ďalšieho problému, a tým je zámer ústavu ideologizovať z konzervatívnych pozícií. Bojujú tu tak dve ideológie – liberalizmus a konzervativizmus," vraví Ruman poukazujúc, že v tomto kontexte treba vnímať navrhovanú novelu ústavy.

"Vyzerá to tak, že akokoľvek to dopadne, jedna strana bude vždy nespokojná. Avšak v demokracii by mala rozhodovať vôľa väčšiny," zdôraznil.

Návrh podporia aj opoziční poslanci

Na margo šancí návrhu na schválenie politológ poukázal na vyhlásenia jednotlivých politikov, z ktorých vyplýva, že návrh podporia aj členovia opozičných strán, hoci majú konkrétne podmienky.

"Keďže v hre sú kultúrno-etické témy, a keďže verejná mienka je podľa posledných prieskumov naklonená ich tradičnému hodnotovému poňatiu, navrhovatelia a schvaľovatelia svojím konaním môžu len získať politické body," myslí si.

Dodal, že to, či hlasovanie o novele ústavy ovplyvní opozičnú politickú integritu sa ukáže až po hlasovaní. Ruman je ale toho názoru, že "jedna ideologická nezhoda nepriateľov nerobí".

Národná rada (NR) SR začala rokovať o vládnej novele Ústavy SR. Cieľom návrhu má byť posilnenie tradičných hodnôt pre zachovanie kultúrneho dedičstva Slovenska. Návrh predstavil minister spravodlivosti Boris Susko (Smer-SD). Ako uviedol, dané hodnoty vychádzajú z preambuly Ústavy SR, a tiež sú spojené s uznaním manželstva ako jedinečného zväzku muža a ženy.

Návrh chce zdôrazniť zvrchovanosť Slovenska v základných kultúrno-etických otázkach, pokiaľ ide o ochranu života a ľudskej dôstojnosti, súkromný a rodinný život, či manželstvo a rodinu. Navrhuje sa okrem iného úprava osôb, ktoré si môžu osvojiť dieťa, taktiež by v prípade schválenia mali rodičia mať právo rozhodovať o účasti detí na výučbe, ktorá je nad rámec štátneho výchovno-vzdelávacieho programu, respektíve na vzdelávaní, ktoré sa týka intímneho života a sexuálneho správania. Výchovno-vzdelávací program musí byť v súlade s ústavou.

Do ústavy chce ústavodarca návrhom zakotviť aj to, že SR uznáva len dve pohlavia, a to muža a ženu. Zaviesť by sa mohla aj rovnosť mužov a žien pri odmeňovaní za vykonanú prácu. Návrh plánuje za určitých podmienok podporiť Kresťanskodemokratické hnutie, s výnimkou poslanca Františka Mikloška, ale aj poslanci Kresťanskej únie Anna Záborská a Richard Vašečka.

Oba subjekty plánujú predložiť spoločný pozmeňujúci návrh, ktorý obsahuje biologické určenie pohlavia - muža a ženy, ďalej posilnenie práv rodičov na školách, zákaz surogátneho materstva a definíciu otca a mamy ako muža a ženy. KDH ale odmieta rôzne "prílepky" k novele, taktiež je proti vypusteniu jedného volebného obvodu z ústavy, ktorého zrušenie chce presadiť koaličný Hlas-SD.

Autor: 24hod.sk - 24 hodín s.r.o. - WebSys s.r.o.

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ

📅 16. 6. 2025, 12:45, Zdroj: i-lifestyle.sk 📄, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 5 475 GRP: 0,12 OTS: 0,00 AVE: 317 EUR

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ

16.6.2025 (SITA.sk) – Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí. Pre agentúru SITA to skonštatoval politológ Ján Ruman z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Dodal, že z politologického hľadiska sa nazdáva, že situácia si žiada vyhlásenie referenda. Politológ tiež skonštatoval, že snahy meniť ústavu sa prinajmenšom od roku 2016 stali častými a štandardnými.

Trhací kalendár

“Od toho roku bolo podaných niekoľko desiatok návrhov na zmenu ústavy, resp. prijímania samostatných ústavných zákonov obzvlášť z pier poslancov poslaneckých klubov ĽSNS a OĽANO (dnes hnutie Slovensko). Najmä tieto dva kluby sa svojou politickou kultúrou snažili robiť z ústavy “trhací kalendár”,” uviedol.

Dodal, že v slovenskom parlamente sa “uhniedzil” ústavný populizmus. Ako Ruman ozrejmil, ide o predkladanie návrhov novelizácie ústavy bez meritórneho účelu.

“Otvorilo sa vrece so všakovakými avanturistickými návrhmi a tie sa stávali predmetom hlasovaní,” vyjadril sa Ruman, podotkol ale, že netvrdí, že aktuálny návrh o zmenu ústavy má avanturistický charakter ale z právneho hľadiska do ústavy nepatrí.

Ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť

Ruman skonštatoval, že ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť, stabilitu i právne-funkčnú vágnosť ústavného textu. Dodal ale, že chápe situáciu, v ktorej sa Slovensko ocitá ako štát v kontexte svojej suverenity a subjektivity.

“Vládne strany totiž v rámci svojej exekutívnej agendy presadzujú politickú suverenitu a nezávislosť nielen v hodnotových otázkach. A tento návrh je krásnou ilustráciou tohto princípu,” vraví politológ. Dodal, že koalíčné strany Hlas-SD a Smer-SD sa prezentujú ako strany oscilujúce po celej dĺžke politicko-hodnotovej škály, zľava doprava.

“Podľa potreby – populisticky. Keď treba zvýšiť výšku dôchodkov, správajú sa sociálno-demokraticky, keď treba konsolidovať rozpočet, stávajú sa neoliberalni, a keď treba chrániť tradičné hodnoty, navrhujú konzervatívne zmeny,” myslí si Ruman.

Priamy tlak z EÚ

Za predložením návrhu vníma politológ priamy tlak z Európskej únie (EÚ) v podobe právnych záväzkov sekundárneho práva únie, ktoré je právne nadradené vnútroštátnym zákonom.

“Ale to je pochopiteľné, keďže niektoré nariadenia a smernice EÚ v kultúrno-etických otázkach majú evidentne rýdzo ideologický charakter a na zákonnej úrovni s nimi štáty nemôžu súperiť. Rozhodnutia prijaté na pôde EÚ majú okrem iného za cieľ privilegovať menšinové záujmy zavádzaním proliberálnych/progresívnych právne záväzných právnych aktov, ktoré každá členská krajina musí implementovať do svojej legislatívy,” vraví.

Dodal, že ako problematické sa ukazuje práve slovo “musí”, ktoré sa stáva i dôvodom pre potrebu zmeny Ústavy SR, ktorá tomu ako jediná inštitúcia môže zabrániť, keďže disponuje najvyššou právnou silou.

“Lenže jeden problém sa má riešiť zavádzaním ďalšieho problému, a tým je zámer ústavu ideologizovať z konzervatívnych pozícií. Bojujú tu tak dve ideológie – liberalizmus a konzervativizmus,” vraví Ruman poukazujúc, že v tomto kontexte treba vnímať navrhovanú novelu ústavy.

“Vyzerá to tak, že akokoľvek to dopadne, jedna strana bude vždy nespokojná. Avšak v demokracii by mala rozhodovať vôľa väčšiny,” zdôraznil.

Návrh podporia aj opoziční poslanci

Na margo šancí návrhu na schválenie politológ poukázal na vyhlásenia jednotlivých politikov, z ktorých vyplýva, že návrh podporia aj členovia opozičných strán, hoci majú konkrétne podmienky.

“Keďže v hre sú kultúrno-etické témy, a keďže verejná mienka je podľa posledných prieskumov naklonená ich tradičnému hodnotovému poňatiu, navrhovatelia a schvaľovatelia svojím konaním môžu len získať politické body,” myslí si.

Dodal, že to, či hlasovanie o novele ústavy ovplyvní opozičnú politickú integritu sa ukáže až po hlasovaní. Ruman je ale toho názoru, že “jedna ideologická nezhoda nepriateľov nerobí”.

Národná rada (NR) SR začala rokovať o vládnej novele Ústavy SR. Cieľom návrhu má byť posilnenie tradičných hodnôt pre zachovanie kultúrneho dedičstva Slovenska. Návrh predstavil minister spravodlivosti Boris Susko (Smer-SD). Ako uviedol, dané hodnoty vychádzajú z preambuly Ústavy SR, a tiež sú spojené s uznaním manželstva ako jedinečného zväzku muža a ženy.

Návrh chce zdôrazniť zvrchovanosť Slovenska v základných kultúrno-etických otázkach, pokiaľ ide o ochranu života a ľudskej dôstojnosti, súkromný a rodinný život, či manželstvo a rodinu. Navrhuje sa okrem iného úprava osôb, ktoré si môžu osvojiť dieťa, taktiež by v prípade schválenia mali rodičia mať právo rozhodovať o účasti detí na výučbe, ktorá je nad rámec štátneho výchovno-vzdelávacieho programu, respektíve na vzdelávaní, ktoré sa týka intímneho života a sexuálneho správania. Výchovno-vzdelávací program musí byť v súlade s ústavou.

Do ústavy chce ústavodarca návrhom zakotviť aj to, že SR uznáva len dve pohlavia, a to muža a ženu. Zaviesť by sa mohla aj rovnosť mužov a žien pri odmeňovaní za vykonanú prácu. Návrh plánuje za určitých podmienok podporiť Kresťanskodemokratické hnutie, s výnimkou poslanca Františka Mikloška, ale aj poslanci Kresťanskej únie Anna Záborská a Richard Vašečka.

Oba subjekty plánujú predložiť spoločný pozmeňujúci návrh, ktorý obsahuje biologické určenie pohlavia – muža a ženy, ďalej posilnenie práv rodičov na školách, zákaz surogátneho materstva a definíciu otca a mamy ako muža a ženy. KDĽ ale odmieta rôzne “prílepky” k novele, taktiež je proti vypusteniu jedného volebného obvodu z ústavy, ktorého zrušenie chce presadiť koaličný Hlas-SD.

Slovensko

Podrubrika

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ

16. 6. 2025, 13:20, Zdroj: finreport.sk, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 2 585 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 230 EUR

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ

16.6.2025 (SITA.sk) - Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí. Pre agentúru SITA to skonštatoval politológ Ján Ruman z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Dodal, že z politologického hľadiska sa nazdáva, že situácia si žiada vyhlásenie referenda. Politológ tiež skonštatoval, že snahy meniť ústavu sa prinajmenšom od roku 2016 stali častými a štandardnými.

Trhací kalendár

"Od toho roku bolo podaných niekoľko desiatok návrhov na zmenu ústavy, resp. prijímania samostatných ústavných zákonov obzvlášť z pier poslancov poslaneckých klubov ĽSNS a OĽANO (dnes hnutie Slovensko). Najmä tieto dva kluby sa svojou politickou kultúrou snažili robiť z ústavy "trhací kalendár", uviedol.

Dodal, že v slovenskom parlamente sa "uhniedzil" ústavný populizmus. Ako Ruman ozrejmil, ide o predkladanie návrhov novelizácie ústavy bez meritórneho účelu.

"Otvorilo sa vrece so všakovakými avanturistickými návrhmi a tie sa stávali predmetom hlasovaní," vyjadril sa Ruman, podotkol ale, že netvrdí, že aktuálny návrh o zmenu ústavy má avanturistický charakter ale z právneho hľadiska do ústavy nepatrí.

Ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť

Ruman skonštatoval, že ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť, stabilitu i právne-funkčnú vágnosť ústavného textu. Dodal ale, že chápe situáciu, v ktorej sa Slovensko ocitá ako štát v kontexte svojej suverenity a subjektivity.

"Vládne strany totiž v rámci svojej exekutívnej agendy presadzujú politickú suverenitu a nezávislosť nielen v hodnotových otázkach. A tento návrh je krásnou ilustráciou tohto princípu," vraví politológ. Dodal, že koalíčné strany Hlas-SD a Smer-SD sa prezentujú ako strany oscilujúce po celej dĺžke politicko-hodnotovej škály, zľava doprava.

"Podľa potreby – populisticky. Keď treba zvýšiť výšku dôchodkov, správajú sa sociálno-demokraticky, keď treba konsolidovať rozpočet, stávajú sa neoliberalni, a keď treba chrániť tradičné hodnoty, navrhujú konzervatívne zmeny," myslí si Ruman.

Priamy tlak z EÚ

Za predložením návrhu vníma politológ priamy tlak z Európskej únie (EÚ) v podobe právnych záväzkov sekundárneho práva únie, ktoré je právne nadradené vnútroštátnym zákonom.

"Ale to je pochopiteľné, keďže niektoré nariadenia a smernice EÚ v kultúrno-etických otázkach majú evidentne rýdzo ideologický charakter a na zákonnej úrovni s nimi štáty nemôžu súperiť. Rozhodnutia prijaté na pôde EÚ majú okrem iného za cieľ privilegovať menšinové záujmy zavádzaním proliberálnych/progresívnych právne záväzných právnych aktov, ktoré každá členská krajina musí implementovať do svojej legislatívy," vraví.

Dodal, že ako problematické sa ukazuje práve slovo "musí", ktoré sa stáva i dôvodom pre potrebu zmeny Ústavy SR, ktorá tomu ako jediná inštitúcia môže zabrániť, keďže disponuje najvyššou právnou silou.

"Lenže jeden problém sa má riešiť zavádzaním ďalšieho problému, a tým je zámer ústavu ideologizovať z konzervatívnych pozícií. Bojujú tu tak dve ideológie – liberalizmus a konzervativizmus," vraví Ruman poukazujúc, že v tomto kontexte treba vnímať navrhovanú novelu ústavy.

"Vyzerá to tak, že akokoľvek to dopadne, jedna strana bude vždy nespokojná. Avšak v demokracii by mala rozhodovať vôľa väčšiny," zdôraznil.

Návrh podporia aj opoziční poslanci

Na margo šancí návrhu na schválenie politológ poukázal na vyhlásenia jednotlivých politikov, z ktorých vyplýva, že návrh podporia aj členovia opozičných strán, hoci majú konkrétne podmienky.

"Keďže v hre sú kultúrno-etické témy, a keďže verejná mienka je podľa posledných prieskumov naklonená ich tradičnému hodnotovému poňatiu, navrhovatelia a schvaľovatelia svojím konaním môžu len získať politické body," myslí si.

Dodal, že to, či hlasovanie o novele ústavy ovplyvní opozičnú politickú integritu sa ukáže až po hlasovaní. Ruman je ale toho názoru, že "jedna ideologická nezhoda nepriateľov nerobí".

Národná rada (NR) SR začala rokovať o vládnej novele Ústavy SR. Cieľom návrhu má byť posilnenie tradičných hodnôt pre zachovanie kultúrneho dedičstva Slovenska. Návrh predstavil minister spravodlivosti Boris Susko (Smer-SD). Ako uviedol, dané hodnoty vychádzajú z preambuly Ústavy SR, a tiež sú spojené s uznaním manželstva ako jedinečného zväzku muža a ženy.

Návrh chce zdôrazniť zvrchovanosť Slovenska v základných kultúrno-etických otázkach, pokiaľ ide o ochranu života a ľudskej dôstojnosti, súkromný a rodinný život, či manželstvo a rodinu. Navrhuje sa okrem iného úprava osôb, ktoré si môžu osvojiť dieťa, taktiež by v prípade schválenia mali rodičia mať právo rozhodovať o účasti detí na výučbe, ktorá je nad rámec štátneho výchovno-vzdelávacieho programu, respektíve na vzdelávaní, ktoré sa týka intímneho života a sexuálneho správania. Výchovno-vzdelávací program musí byť v súlade s ústavou.

Do ústavy chce ústavodarca návrhom zakotviť aj to, že SR uznáva len dve pohlavia, a to muža a ženu. Zaviesť by sa mohla aj rovnosť mužov a žien pri odmeňovaní za vykonanú prácu. Návrh plánuje za určitých podmienok podporiť Kresťanskodemokratické hnutie, s výnimkou poslanca Františka Mikloška, ale aj poslanci Kresťanskej únie Anna Záborská a Richard Vašečka.

Oba subjekty plánujú predložiť spoločný pozmeňujúci návrh, ktorý obsahuje biologické určenie pohlavia - muža a ženy, ďalej posilnenie práv rodičov na školách, zákaz surogátneho materstva a definíciu otca a mamy ako muža a ženy. KDH ale odmieta rôzne "prílepky" k novele, taktiež je proti vypusteniu jedného volebného obvodu z ústavy, ktorého zrušenie chce presadiť koaličný Hlas-SD.

Autor: FinReport.sk

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí, tvrdí politológ - - Agentúrne správy

16. 6. 2025, 13:35, Zdroj: bratislavaden.sk, Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Autor: SITA, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 946 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 166 EUR

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí, tvrdí politológ - - Agentúrne správy

Slovensko

16.6.2025 (SITA.sk) – Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákonu štátu nepatrí. Pre agentúru SITA to skonštatoval politológ Ján Ruman z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Dodal, že z politologického hľadiska sa nazdáva, že situácia si žiada vyhlásenie referenda. Politológ tiež skonštatoval, že snahy meniť ústavu sa prinajmenšom od roku 2016 stali častými a štandardnými.

Trhací kalendár

„Od toho roku bolo podaných niekoľko desiatok návrhov na zmenu ústavy, resp. prijímania samostatných ústavných zákonov obzvlášť z pier poslancov poslaneckých klubov ĽSNS a OĽaNO (dnes hnutie Slovensko). Najmä tieto dva kluby sa svojou politickou kultúrou snažili robiť z ústavy „trhací kalendár“,“ uviedol.

Dodal, že v slovenskom parlamente sa „uhniedzil“ ústavný populizmus. Ako Ruman ozrejmil, ide o predkladanie návrhov novelizácie ústavy bez meritórneho účelu.

„Otvorilo sa vrece so všakovakými avanturistickými návrhmi a tie sa stávali predmetom hlasovaní,“ vyjadril sa Ruman, podotkol ale, že netvrdí, že aktuálny návrh o zmenu ústavy má avanturistický charakter ale z právneho hľadiska do ústavy nepatrí.

Ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť

Ruman skonštatoval, že ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť, stabilitu i právne-funkčnú vágnosť ústavného textu. Dodal ale, že chápe situáciu, v ktorej sa Slovensko ocitá ako štát v kontexte svojej suverenity a subjektivity.

„Vládne strany totiž v rámci svojej exekutívnej agendy presadzujú politickú suverenitu a nezávislosť nielen v hodnotových otázkach. A tento návrh je krásnou ilustráciou tohto princípu,“ vraví politológ. Dodal, že koalície strany Hlas-SD a Smer-SD sa prezentujú ako strany oscilujúce po celej dĺžke politicko-hodnotovej škály, zľava doprava.

„Podľa potreby – populisticky. Keď treba zvýšiť výšku dôchodkov, správajú sa sociálno-demokraticky, keď treba konsolidovať rozpočet, stávajú sa neoliberalní, a keď treba chrániť tradičné hodnoty, navrhujú konzervatívne zmeny,“ myslí si Ruman.

Priamy tlak z EÚ

Za predložením návrhu vníma politológ priamy tlak z Európskej únie (EÚ) v podobe právnych záväzkov sekundárneho práva únie, ktoré je právne nadradené vnútroštátnym zákonom.

„Ale to je pochopiteľné, keďže niektoré nariadenia a smernice EÚ v kultúrno-etických otázkach majú evidentne rýdzo ideologický charakter a na zákonnej úrovni s nimi štáty nemôžu súperiť. Rozhodnutia prijaté na pôde EÚ majú okrem iného za cieľ privilegovať menšinové záujmy zavádzaním proliberálnych/progresívnych právne záväzných právnych aktov, ktoré každá členská krajina musí implementovať do svojej legislatívy,“ vraví.

Dodal, že ako problematické sa ukazuje práve slovo „musí“, ktoré sa stáva i dôvodom pre potrebu zmeny Ústavy SR, ktorá tomu ako jediná inštitúcia môže zabrániť, keďže disponuje najvyššou právnou silou.

„Lenže jeden problém sa má riešiť zavádzaním ďalšieho problému, a tým je zámer ústavu ideologizovať z konzervatívnych pozícií. Bojujú tu tak dve ideológie – liberalizmus a konzervativizmus,“ vraví Ruman poukazujúc, že v tomto kontexte treba vnímať navrhovanú novelu ústavy.

„Vyzerá to tak, že akokoľvek to dopadne, jedna strana bude vždy nespokojná. Avšak v demokracii by mala rozhodovať vôľa väčšiny,“ zdôraznil.

Návrh podporia aj opoziční poslanci

Na margo šancí návrhu na schválenie politológ poukázal na vyhlásenia jednotlivých politikov, z ktorých vyplýva, že návrh podporia aj členovia opozičných strán, hoci majú konkrétne podmienky.

„Keďže v hre sú kultúrno-etické témy, a keďže verejná mienka je podľa posledných prieskumov naklonená ich tradičnému hodnotovému poňatiu, navrhovatelia a schvaľovatelia svojím konaním môžu len získať politické body,“ myslí si.

Dodal, že to, či hlasovanie o novele ústavy ovplyvní opozičnú politickú integritu sa ukáže až po hlasovaní. Ruman je ale toho názoru, že „jedna ideologická nezhoda nepriateľov nerobí“.

Národná rada (NR) SR začala rokovať o vládnej novele Ústavy SR. Cieľom návrhu má byť posilnenie tradičných hodnôt pre zachovanie kultúrneho dedičstva Slovenska. Návrh predstavil minister spravodlivosti Boris Susko (Smer-SD). Ako uviedol, dané hodnoty vychádzajú z preambuly Ústavy SR, a tiež sú spojené s uznaním manželstva ako jedinečného zväzku muža a ženy.

Návrh chce zdôrazniť zvrchovanosť Slovenska v základných kultúrno-etických otázkach, pokiaľ ide o ochranu života a ľudskej dôstojnosti, súkromný a rodinný život, či manželstvo a rodinu. Navrhuje sa okrem iného úprava osôb, ktoré si môžu osvojiť dieťa, taktiež by v prípade schválenia mali rodičia mať právo rozhodovať o účasti detí na výučbe, ktorá je nad rámec štátneho výchovno-vzdelávacieho programu, respektíve na vzdelávaní, ktoré sa týka intímneho života a sexuálneho správania. Výchovno-vzdelávací program musí byť v súlade s ústavou.

Do ústavy chce ústavodarca návrhom zakotviť aj to, že SR uznáva len dve pohlavia, a to muža a ženu. Zaviesť by sa mohla aj rovnosť mužov a žien pri odmeňovaní za vykonanú prácu. Návrh plánuje za určitých podmienok podporiť Kresťanskodemokratické hnutie, s výnimkou poslanca Františka Mikloška, ale aj poslanci Kresťanskej únie Anna Záborská a Richard Vašečka.

Oba subjekty plánujú predložiť spoločný pozmeňujúci návrh, ktorý obsahuje biologické určenie pohlavia – muža a ženy, ďalej posilnenie práv rodičov na školách, zákaz surogátneho materstva a definíciu otca a mamy ako muža a ženy. KDH ale odmieta rôzne „prílepky“ k novele, taktiež je proti vypusteniu jedného volebného obvodu z ústavy, ktorého zrušenie chce presadiť koaličný Hlas-SD.

Viac k témam: Ficova vláda 2023 – 2027 (koalícia Smer-SD Hlas-SD SNS), novela Ústavy SR, Politológ, Ústava SR

Zdroj: SITA.sk – Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ © SITA Všetky práva vyhradené.

Autor: SITA

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ

16. 6. 2025, 13:35, Zdroj: presovsky-vecernik.sk , Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 1 077 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 152 EUR

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ

Prečítať článok

16.6.2025 (SITA.sk) – Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí. Pre agentúru SITA to skonštatoval politológ Ján Ruman z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Dodal, že z politologického hľadiska sa nazdáva, že situácia si žiada vyhlásenie referenda. Politológ tiež skonštatoval, že snahy meniť ústavu sa prinajmenšom od roku 2016 stali častými a štandardnými.

Trhací kalendár

„Od toho roku bolo podaných niekoľko desiatok návrhov na zmenu ústavy, resp. prijímania samostatných ústavných zákonov obzvlášť z pier poslancov poslaneckých klubov ĽSNS a OĽaNO (dnes hnutie Slovensko). Najmä tieto dva kluby sa svojou politickou kultúrou snažilirobiť z ústavy „trhací kalendár“,“ uviedol.

Dodal, že v slovenskom parlamente sa „uhniedzil“ ústavný populizmus. Ako Ruman ozrejmil, ide o predkladanie návrhov novelizácie ústavy bez meritórneho účelu.

„Otvorilo sa vrece so všakovakými avanturistickými návrhmi a tie sa stávali predmetom hlasovaní,“ vyjadril sa Ruman, podotkol ale, že netvrdí, že aktuálny návrh o zmenu ústavy má avanturistický charakter ale z právneho hľadiska do ústavy nepatrí.

Ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť

Ruman skonštatoval, že ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť, stabilitu i právne-funkčnú vágnosť ústavného textu. Dodal ale, že chápe situáciu, v ktorej sa Slovensko ocitá ako štát v kontexte svojej suverenity a subjektivity.

„Vládne strany totiž v rámci svojej exekutívnej agendy presadzujú politickú suverenitu a nezávislosť nielen v hodnotových otázkach. A tento návrh je krásnou ilustráciou tohto princípu,“ vraví politológ. Dodal, že koalíčné strany Hlas-SD a Smer-SD sa prezentujú ako strany oscilujúce po celej dĺžke politicko-hodnotovej škály, zľava doprava.

„Podľa potreby – populisticky. Keď treba zvýšiť výšku dôchodkov, správajú sa sociálno-demokraticky, keď treba konsolidovať rozpočet, stávajú sa neoliberalní, a keď treba chrániť tradičné hodnoty, navrhujú konzervatívne zmeny,“ myslí si Ruman.

Priamy tlak z EÚ

Za predložením návrhu vníma politológ priamy tlak z Európskej únie (EÚ) v podobe právnych záväzkov sekundárneho práva únie, ktoré je právne nadradené vnútroštátnym zákonom.

„Ale to je pochopiteľné, keďže niektoré nariadenia a smernice EÚ v kultúrno-etických otázkach majú evidentne rýdzo ideologický charakter a na zákonnej úrovni s nimi štáty nemôžu súperiť. Rozhodnutia prijaté na pôde EÚ majú okrem iného za cieľ privilegovať menšinové záujmy zavádzaním proliberálnych/progresívnych právne záväzných právnych aktov, ktoré každá členská krajina musí implementovať do svojej legislatívy,“ vraví.

Dodal, že ako problematické sa ukazuje práve slovo „musí“, ktoré sa stáva i dôvodom pre potrebu zmeny Ústavy SR, ktorá tomu ako jediná inštitúcia môže zabrániť, keďže disponuje najvyššou právnou silou.

„Lenže jeden problém sa má riešiť zavádzaním ďalšieho problému, a tým je zámer ústavu ideologizovať z konzervatívnych pozícií. Bojujú tu tak dve ideológie – liberalizmus a konzervativizmus,“ vraví Ruman poukazujúc, že v tomto kontexte treba vnímať navrhovanú novelu ústavy.

„Vyzerá to tak, že akokoľvek to dopadne, jedna strana bude vždy nespokojná. Avšak v demokracii by mala rozhodovať vôľa väčšiny,“ zdôraznil.

Návrh podporia aj opoziční poslanci

Na margo šancí návrhu na schválenie politológ poukázal na vyhlásenia jednotlivých politikov, z ktorých vyplýva, že návrh podporia aj členovia opozičných strán, hoci majú konkrétne podmienky.

„Keďže v hre sú kultúrno-etické témy, a keďže verejná mienka je podľa posledných prieskumov naklonená ich tradičnému hodnotovému poňatiu, navrhovatelia a schvaľovatelia svojím konaním môžu len získať politické body,“ myslí si.

Dodal, že to, či hlasovanie o novele ústavy ovplyvní opozičnú politickú integritu sa ukáže až po hlasovaní. Ruman je ale toho názoru, že „jedna ideologická nezhoda nepriateľov nerobí“.

Národná rada (NR) SR začala rokovať o vládnej novele Ústavy SR. Cieľom návrhu má byť posilnenie tradičných hodnôt pre zachovanie kultúrneho dedičstva Slovenska. Návrh predstavil minister spravodlivosti Boris Susko (Smer-SD). Ako uviedol, dané hodnoty vychádzajú z preambuly Ústavy SR, a tiež sú spojené s uznaním manželstva ako jedinečného zväzku muža a ženy.

Návrh chce zdôrazniť zvrchovanosť Slovenska v základných kultúrno-etických otázkach, pokiaľ ide o ochranu života a ľudskej dôstojnosti, súkromný a rodinný život, či manželstvo a rodinu. Navrhuje sa okrem iného úprava osôb, ktoré si môžu osvojiť dieťa, taktiež by v prípade schválenia mali rodičia mať právo rozhodovať o účasti detí na výučbe, ktorá je nad rámec štátneho výchovno-vzdelávacieho programu, respektíve na vzdelávaní, ktoré sa týka intímneho života a sexuálneho správania. Výchovno-vzdelávací program musí byť v súlade s ústavou.

Do ústavy chce ústavodarca návrhom zakotviť aj to, že SR uznáva len dve pohlavia, a to muža a ženu. Zaviesť by sa mohla aj rovnosť mužov a žien pri odmeňovaní za vykonanú prácu. Návrh plánuje za určitých podmienok podporiť Kresťanskodemokratické hnutie, s výnimkou poslanca Františka Mikloška, ale aj poslanci Kresťanskej únie Anna Záborská a Richard Vašečka.

Oba subjekty plánujú predložiť spoločný pozmeňujúci návrh, ktorý obsahuje biologické určenie pohlavia – muža a ženy, ďalej posilnenie práv rodičov na školách, zákaz surogátneho materstva a definíciu otca a mamy ako muža a ženy. KDH ale odmieta rôzne „prílepky“ k novele, taktiež je proti vypusteniu jedného volebného obvodu z ústavy, ktorého zrušenie chce presadiť koaličný Hlas-SD.

Viac k témam: Ficova vláda 2023 – 2027 (koalícia Smer-SD Hlas-SD SNS), novela Ústavy SR, Politológ, Ústava SR

Zdroj: SITA.sk – Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ © SITA Všetky práva vyhradené.

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ

📅 16. 6. 2025, 13:35, Zdroj: veci-verejne.sk 📄, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 1 157 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 158 EUR

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ

16.6.2025 (SITA.sk) – Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí. Pre agentúru SITA to skonštatoval politológ Ján Ruman z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Dodal, že z politologického hľadiska sa nazdáva, že situácia si žiada vyhlásenie referenda. Politológ tiež skonštatoval, že snahy meniť ústavu sa prinajmenšom od roku 2016 stali častými a štandardnými.

Trhací kalendár

„Od toho roku bolo podaných niekoľko desiatok návrhov na zmenu ústavy, resp. prijímania samostatných ústavných zákonov obzvlášť z pier poslancov poslaneckých klubov ĽSNS a OĽANO (dnes hnutie Slovensko). Najmä tieto dva kluby sa svojou politickou kultúrou snažili robiť z ústavy „trhací kalendár“,“ uviedol.

Dodal, že v slovenskom parlamente sa „uhniedzil“ ústavný populizmus. Ako Ruman ozrejmil, ide o predkladanie návrhov novelizácie ústavy bez meritórneho účelu.

„Otvorilo sa vrece so všakovakými avanturistickými návrhmi a tie sa stávali predmetom hlasovaní,“ vyjadril sa Ruman, podotkol ale, že netvrdí, že aktuálny návrh o zmenu ústavy má avanturistický charakter ale z právneho hľadiska do ústavy nepatrí.

Ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť

Ruman skonštatoval, že ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť, stabilitu i právne-funkčnú vágnosť ústavného textu. Dodal ale, že chápe situáciu, v ktorej sa Slovensko ocitá ako štát v kontexte svojej suverenity a subjektivity.

„Vládne strany totiž v rámci svojej exekutívnej agendy presadzujú politickú suverenitu a nezávislosť nielen v hodnotových otázkach. A tento návrh je krásnou ilustráciou tohto princípu,“ vraví politológ. Dodal, že koalíčné strany Hlas-SD a Smer-SD sa prezentujú ako strany oscilujúce po celej dĺžke politicko-hodnotovej škály, zľava doprava.

„Podľa potreby – populisticky. Keď treba zvýšiť výšku dôchodkov, správajú sa sociálno-demokraticky, keď treba konsolidovať rozpočet, stávajú sa neoliberalni, a keď treba chrániť tradičné hodnoty, navrhujú konzervatívne zmeny,“ myslí si Ruman.

Priamy tlak z EÚ

Za predložením návrhu vníma politológ priamy tlak z Európskej únie (EÚ) v podobe právnych záväzkov sekundárneho práva únie, ktoré je právne nadradené vnútroštátnym zákonom.

„Ale to je pochopiteľné, keďže niektoré nariadenia a smernice EÚ v kultúrno-etických otázkach majú evidentne rýdzo ideologický charakter a na zákonnej úrovni s nimi štáty nemôžu súperiť. Rozhodnutia prijaté na pôde EÚ majú okrem iného za cieľ privilegovať menšinové záujmy zavádzaním proliberálnych/progresívnych právne záväzných právnych aktov, ktoré každá členská krajina musí implementovať do svojej legislatívy,“ vraví.

Dodal, že ako problematické sa ukazuje práve slovo „musí“, ktoré sa stáva i dôvodom pre potrebu zmeny Ústavy SR, ktorá tomu ako jediná inštitúcia môže zabrániť, keďže disponuje najvyššou právnou silou.

„Lenže jeden problém sa má riešiť zavádzaním ďalšieho problému, a tým je zámer ústavu ideologizovať z konzervatívnych pozícií. Bojujú tu tak dve ideológie – liberalizmus a konzervativizmus,“ vraví Ruman poukazujúc, že v tomto kontexte treba vnímať navrhovanú novelu ústavy.

„Vyzerá to tak, že akokoľvek to dopadne, jedna strana bude vždy nespokojná. Avšak v demokracii by mala rozhodovať vôľa väčšiny,“ zdôraznil.

Návrh podporia aj opoziční poslanci

Na margo šancí návrhu na schválenie politológ poukázal na vyhlásenia jednotlivých politikov, z ktorých vyplýva, že návrh podporia aj členovia opozičných strán, hoci majú konkrétne podmienky.

„Keďže v hre sú kultúrno-etické témy, a keďže verejná mienka je podľa posledných prieskumov naklonená ich tradičnému hodnotovému poňatiu, navrhovatelia a schvaľovatelia svojím konaním môžu len získať politické body,“ myslí si.

Dodal, že to, či hlasovanie o novele ústavy ovplyvní opozičnú politickú integritu sa ukáže až po hlasovaní. Ruman je ale toho názoru, že „jedna ideologická nezhoda nepriateľov nerobí“.

Národná rada (NR) SR začala rokovať o vládnej novele Ústavy SR. Cieľom návrhu má byť posilnenie tradičných hodnôt pre zachovanie kultúrneho dedičstva Slovenska. Návrh predstavil minister spravodlivosti Boris Susko (Smer-SD). Ako uviedol, dané hodnoty vychádzajú z preambuly Ústavy SR, a tiež sú spojené s uznaním manželstva ako jedinečného zväzku muža a ženy.

Návrh chce zdôrazniť zvrchovanosť Slovenska v základných kultúrno-etických otázkach, pokiaľ ide o ochranu života a ľudskej dôstojnosti, súkromný a rodinný život, či manželstvo a rodinu. Navrhuje sa okrem iného úprava osôb, ktoré si môžu osvojiť dieťa, taktiež by v prípade schválenia mali rodičia mať právo rozhodovať o účasti detí na výučbe, ktorá je nad rámec štátneho výchovno-vzdelávacieho programu, respektíve na vzdelávaní, ktoré sa týka intímneho života a sexuálneho správania. Výchovno-vzdelávací program musí byť v súlade s ústavou.

Do ústavy chce ústavodarca návrhom zakotviť aj to, že SR uznáva len dve pohlavia, a to muža a ženu. Zaviesť by sa mohla aj rovnosť mužov a žien pri odmeňovaní za vykonanú prácu. Návrh plánuje za určitých podmienok podporiť Kresťanskodemokratické hnutie, s výnimkou poslanca Františka Mikloška, ale aj poslanci Kresťanskej únie Anna Záborská a Richard Vašečka.

Oba subjekty plánujú predložiť spoločný pozmeňujúci návrh, ktorý obsahuje biologické určenie pohlavia – muža a ženy, ďalej posilnenie práv rodičov na školách, zákaz surogátneho materstva a definíciu otca a mamy ako muža a ženy. KDH ale odmieta rôzne „prílepky“ k novele, taktiež je proti vypusteniu jedného volebného obvodu z ústavy, ktorého zrušenie chce presadiť koaličný Hlas-SD.

Viac k témam: Ficova vláda 2023 – 2027 (koalícia Smer-SD Hlas-SD SNS), novela Ústavy SR, Politológ, Ústava SR

Zdroj: SITA.sk – Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, tvrdí politológ © SITA Všetky práva vyhradené.

Podporte nezávislé spravodajstvo! Podporte Veci Verejné!

Ďakujeme Vám za akúkoľvek podporu, ktorá pomôže v našej spravodajskej činnosti.

Please enter a valid amount.

Ďakujeme za Vašu podporu.

EUR 5 EUR 10 EUR 20 50 100 200

Kategórie

Politológ Ruman: Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí

📅 16. 6. 2025, 15:27, Zdroj: spravy.pravda.sk , Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Autor: SITA, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 108 682 GRP; 2,42 OTS; 0,02 AVE; 947 EUR

Politológ Ruman: Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí

Z právneho hľadiska aktuálny návrh novely ústavy do najvyššieho zákona štátu nepatrí, skonštatoval politológ Ján Ruman z Katedry politológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Dodal, že z politologického hľadiska sa nazdáva, že situácia si žiada vyhlásenie referenda.

Dostál, Gažovičová a Kleinert k novele ústavy, ktorá má tiež zakotviť dve pohlavia

Video

Politológ tiež skonštatoval, že snahy meniť ústavu sa prinajmenšom od roku 2016 stali častými a štandardnými. „Od toho roku bolo podaných niekoľko desiatok návrhov na zmenu ústavy, resp. prijímania samostatných ústavných zákonov obzvlášť z pier poslancov poslaneckých klubov ĽSNS a OĽANO (dnes hnutie Slovensko). Najmä tieto dva kluby sa svojou politickou kultúrou snažili robiť z ústavy „trhací kalendár“,“ uviedol. Dodal, že v slovenskom parlamente sa „uhniedzil“ ústavný populizmus. Ako Ruman ozrejmil, ide o predkladanie návrhov novelizácie ústavy bez meritórneho účelu. „Otvorilo sa vreco so všakovakými avanturistickými návrhmi a tie sa stávali predmetom hlasovaní,“ vyjadril sa Ruman, podotkol ale, že netvrdí, že aktuálny návrh o zmenu ústavy má avanturistický charakter ale z právneho hľadiska do ústavy nepatrí.

Poslanci rokujú o vládnej novele ústavy, okrem iného, má zakotviť dve pohlavia - muž a žena

Video

Ruman skonštatoval, že ústavný populizmus znižuje dôveryhodnosť, stabilitu i právne-funkčnú vágnosť ústavného textu. Dodal ale, že chápe situáciu, v ktorej sa Slovensko ocitá ako štát v kontexte svojej suverenity a subjektivity. „Vládne strany totiž v rámci svojej exekutívnej agendy presadzujú politickú suverenitu a nezávislosť nielen v hodnotových otázkach. A tento návrh je krásnou ilustráciou tohto princípu,“ vraví politológ. Dodal, že koalíčné strany Hlas a Smer sa prezentujú ako strany oscilujúce po celej dĺžke politicko-hodnotovej škály, zľava doprava. „Podľa potreby – populisticky. Keď treba zvýšiť výšku dôchodkov, správajú sa sociálno-demokraticky, keď treba konsolidovať rozpočet, stávajú sa neoliberalní, a keď treba chrániť tradičné hodnoty, navrhujú konzervatívne zmeny,“ myslí si Ruman.

Fico: Ak schválime novelizáciu Ústavy SR, tak si myslím, že nás to posilní

Video

Za predložením návrhu vníma politológ priamy tlak z Európskej únie (EÚ) v podobe právnych záväzkov sekundárneho práva únie, ktoré je právne nadradené vnútroštátnym zákonom. „Ale to je pochopiteľné, keďže niektoré nariadenia a smernice EÚ v kultúrno-etických otázkach majú evidentne rýdzo ideologický charakter a na zákonnej úrovni s nimi štáty nemôžu súperiť. Rozhodnutia prijaté na pôde EÚ majú okrem iného za cieľ privilegovať menšinové záujmy zavádzaním proliberálnych/progresívnych právne záväzných právnych aktov, ktoré každá členská krajina musí implementovať do svojej legislatívy,“ vraví. Dodal, že ako problematické sa ukazuje práve slovo „musí“, ktoré sa stáva i dôvodom pre potrebu zmeny Ústavy SR, ktorá tomu ako jediná inštitúcia môže zabrániť, keďže disponuje najvyššou právnou silou. „Lenže jeden problém sa má riešiť zavádzaním ďalšieho problému, a tým je zámer ústavu ideologizovať z konzervatívnych pozícií. Bojujú tu tak dve ideológie – liberalizmus a konzervativizmus,“ vraví Ruman poukazujúc, že v tomto kontexte treba vnímať navrhovanú novelu ústavy. „Vyzerá to tak, že akokoľvek to dopadne, jedna strana bude vždy nespokojná. Avšak v demokracii by mala rozhodovať vôľa väčšiny,“ zdôraznil.

Na margo šancí návrhu na schválenie politológ poukázal na vyhlásenia jednotlivých politikov, z ktorých vyplýva, že návrh podporia aj členovia opozičných strán, hoci majú konkrétne podmienky. „Keďže v hre sú kultúrno-etické témy, a keďže verejná mienka je podľa posledných prieskumov naklonená ich tradičnému hodnotovému poňatiu, navrhovateľa a schvaľovateľa svojím konaním môžu len získať politické body,“ myslí si. Dodal, že to, či hlasovanie o novele ústavy ovplyvní opozičnú politickú integritu sa ukáže až po hlasovaní. Ruman je ale toho názoru, že „jedna ideologická nezhoda nepriateľov nerobí“.

KDH i KÚ sa dohodli s koalíciou na zmene ústavy, podali spoločný návrh, reakcia PS a SaS

Video

Národná rada (NR) SR začala rokovať o vládnej novele Ústavy SR. Cieľom návrhu má byť posilnenie tradičných hodnôt pre zachovanie kultúrneho dedičstva Slovenska. Návrh predstavil minister spravodlivosti Boris Susko (Smer). Ako uviedol, dané hodnoty vychádzajú z preambuly Ústavy SR, a tiež sú spojené s uznaním manželstva ako jedinečného zväzku muža a ženy. Návrh chce zdôrazniť

zvrchovanosť Slovenska v základných kultúrno-etických otázkach, pokiaľ ide o ochranu života a ľudskej dôstojnosti, súkromný a rodinný život, či manželstvo a rodinu. Navrhuje sa okrem iného úprava osôb, ktoré si môžu osvojiť dieťa, taktiež by v prípade schválenia mali rodičia mať právo rozhodovať o účasti detí na výučbe, ktorá je nad rámec štátneho výchovno-vzdelávacieho programu, respektíve na vzdelávaní, ktoré sa týka intímneho života a sexuálneho správania. Výchovno-vzdelávací program musí byť v súlade s ústavou. Do ústavy chce ústavodarca návrhom zakotviť aj to, že SR uznáva len dve pohlavia, a to muža a ženu. Zaviesť by sa mohla aj rovnosť mužov a žien pri odmeňovaní za vykonanú prácu. Návrh plánuje za určitých podmienok podporiť Kresťanskodemokratické hnutie, s výnimkou poslanca Františka Mikloška, ale aj poslanci Kresťanskej únie Anna Záborská a Richard Vašečka. Oba subjekty plánujú predložiť spoločný pozmeňujúci návrh, ktorý obsahuje biologické určenie pohlavia – muža a ženy, ďalej posilnenie práv rodičov na školách, zákaz surogátneho materstva a definíciu otca a mamy ako muža a ženy. KDH ale odmieta rôzne „prílepky“ k novele, taktiež je proti vypusteniu jedného volebného obvodu z ústavy, ktorého zrušenie chce presadiť koaličný Hlas.

Autor: SITA

Zvedavé debaty miera do Košíc. Zistite, aký je potenciál vedy na východnom Slovensku

16. 6. 2025, 16:55, Zdroj: vedanadosah.cvtisr.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 2 772 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 237 EUR

Zvedavé debaty miera do Košíc. Zistite, aký je potenciál vedy na východnom Slovensku

VEDA NA DOSAH redakcia 16. júna 2025

V Košiciach budú diskutovať odborníčka na umelú inteligenciu Mária Virčíková, biologička Terézia Kisková a historička Patrícia Fogelová.

Banner k podujatiu Zvedavé debaty v Košiciach. Zdroj: CVTI SR

Pútavá diskusia Zvedavé debaty: Ženy vo vede tentoraz mieri na východ Slovenska. Nadšenci inšpiratívnych debát si môžu vypočuť zaujímavé príbehy zo sveta slovenských vedkýň 19. júna 2025 o 17.00 hod. v Knihnici pre mládež mesta Košice. Podujatie je bezplatné a otvorené pre širokú verejnosť.

Špičkový výskum na východnom Slovensku

Aj v regiónoch východného Slovenska sa robí špičkový výskum a vznikajú inovatívne nápady, ktoré môžu rozvíjať budúcnosť. Miestne univerzity, výskumné centrá či oduševnení jednotlivci prispievajú k rozvoju v oblastiach od biomedicíny až po technológie a spoločenské vedy.

„Popularizácia vedy a vedeckých osobností v regiónoch prostredníctvom verejných diskusií, akými sú práve Zvedavé debaty: Ženy vo vede, prináša príležitosť zvyšovať celospoločenské povedomie o význame témy rodovej rovnosti na akademickej pôde,“ uviedla riaditeľka Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti Štefánia Bartošová a zároveň doplnila: „Naším cieľom je dať príležitosť verejnosti spoznať slovenské vedkyne, vypočuť si ich vlastné jedinečné príbehy a popri tom poskytnúť dôveryhodný obraz o tom, ako sa ženám-vedkyňiam darí prekonávať rodové bariéry vo vedeckej komunite.“

Pozrite si

17. apríla 2025 | Zuzana Šulák Hergovitsová

Hostkami večera budú:

Ing. Mária Virčíková, PhD., odborníčka na umelú inteligenciu a robotiku, slovenská podnikateľka, spoluzakladateľka a generálna riaditeľka technologickkej spoločnosti Matsuko. Táto firma vyvinula technológiu umožňujúcu 3D holografickú komunikáciu v reálnom čase, čo je označované za Skype budúcnosti. Technológia umožňuje vytvoriť vlastný hologram len pomocou smartfónu či notebooku a jeho kamery. Mária Virčíková vyštudovala kybernetiku a umelú inteligenciu na Technickej univerzite v Košiciach. Počas štúdia sa začala zaujímať o oblasť interakcie človek – robot a emocionálnu inteligenciu robotov. V rámci svojho výskumu sa venovala vývoju robotov, ktoré pomáhajú ľuďom, napríklad deťom s autizmom alebo starším osobám. Angažuje sa v podpore žien v technológiách a spolupracuje s iniciatívou Aj Ty v IT, ktorá pomáha objavovať dievčatám a ženám svet IT a programovania. Dvakrát bola zaradená do prestížneho rebríčka Forbes 30 pod 30 a získala ocenenie Young Global Leader od Svetového ekonomického fóra. Je držiteľkou European Tech Women Award a ocenenia SXSW Award. RNDr. Terézia Kisková, PhD., slovenská vedkyňa a pedagogička so zameraním na fyziológiu živočíchov, molekulárnu biológiu a neurovedy. Pôsobí v Ústave biologických a ekologických vied Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Jej výskum sa zameriava na stres, depresiu a neurodegeneratívne ochorenia. Zároveň skúma účinky prírodných látok, ako je atranorín, resveratrol a ďalšie bioaktívne zlúčeniny, na správanie a biochemické procesy v organizmoch živočíchov. Je členkou občianskeho združenia PRÍRODOVEDEC, ktoré podporuje pedagogickú a vedeckú činnosť na Prírodovedeckej fakulte **UPJŠ**. Mgr. Patrícia Fogelová, PhD., slovenská historička a vedecká pracovníčka, ktorá sa špecializuje na politické a sociálne dejiny 20. storočia s dôrazom na obdobie Slovenskej republiky 1939 – 1945. V súčasnosti pôsobí ako samostatná vedecká pracovníčka v Spoločenskovednom ústave Slovenskej akadémie vied. V rámci svojho výskumu sa venuje problematike holokaustu, najmä rómskeho holokaustu na území južného Slovenska. Spolu s Veronikou Szeghy-Gayerovou predstavili na konferencii Aktuálny stav rómskych štúdií IV v decembri 2023 príspevok s názvom Ako skúmať rómsky holokaust na území južného Slovenska? Prípadová štúdia o Košiciach.

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky prinieslo v tomto roku Zvedavé debaty do Prešova, Zvolena a Žiliny, na ktorých sa zúčastnilo viac ako 115 návštevníkov. Posledným miestom júnových Zvedavých debát sú Košice a po letných prázdninách budú diskusie pokračovať v ďalších 2 slovenských mestách.

Zdroj: CVTI SR

(zh)

11. marca 2024 | Andrea Fedorovičová

Aktuálne podujatia

Dnes je 24. júna 2025

25 Jún

Autor: VEDA NA DOSAH

Vodu na kúpalisku v Štúrove ďalej testujú

16. 6. 2025, 19:27, Relácia: **Správy 19:00**, Stanica: **STVR**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Pavol Jarčuška**

Dosah: 136 363 GRP: 3,03 OTS: 0,03 AVE: 24266 EUR

Vodu na kúpalisku v Štúrove ďalej testujú

Viliam Stankay, moderátor:

Stav 11 ročného chlapca, ktorý sa infikoval vodnou amébou je naďalej veľmi vážny. Hygienici predpokladajú, že sa mohol nakaziť pri kúpaní. Z preventívnych dôvodov preto uzavreli termálne kúpalisko v Štúrove. Vodu v bazénoch dôkladne otestujú.

redaktorka:

Améba, slizovnička zhubná, sa prirodzene vyskytuje v teplých, sladkovodných jazerách alebo zle udržiavaných bazénoch. Maloletý pacient infikovaný týmto parazitom je hospitalizovaný v Bratislave.

Dana Kamenická, hovorkyňa Národného ústavu detských chorôb:

Dieťa je naďalej hospitalizované v Národnom ústave detských chorôb. Je na komplexnej liečbe, jeho zdravotný stav je však kritický.

redaktorka:

Ochorenie sa môže prejaviť od 5. do 14. dňa od nákazy. Podľa infektológa nie všetci, čo prídu do kontaktu s týmto parazitom, aj ochorejú. Nakaziť sa dá len za špecifických podmienok.

Pavol Jarčuška, prezident Slovenskej spoločnosti infektológov:

Infekčná dávka musí byť primeraná a v tej vode musí byť tá améba vo väčšom množstve, aby vnikla cez čuchovú oblasť nosa. Pozdĺž čuchového nervu sa šírila do mozgu. Čiže dôležitá je infekčná dávka, tie anatomické pomery v oblasti čuchovej sliznice a samozrejme to, ako je pacient na tom s imunitným systémom.

redaktorka:

Kúpalisko je len jednou z možností, kde sa mohol chlapec nakaziť.

redaktorka:

Vonkajšie bazény na kúpalisku v Štúrove sú zatvorené od nedele. A vyzerá to tak, že prázdne zostanú až do piatka.

Endre Hogenbuch, riaditeľ kúpaliska v Štúrove:

Musíme počkať do oficiálnych výsledkov a to bude niekedy v piatok ráno.

písomné stanovisko RÚVZ Nové Zámky:

Pri takýchto laboratórnych vyšetreniach je potrebné dodržať špecifický postup, ktorý trvá 5 až 7 dní. Aj keď je to časovo náročný proces, ide o nevyhnutný postup pri tak citlivom type analýzy, pretože zisťujeme prítomnosť zriedkavého mikroorganizmu, ktorý sa vo vodách môže vyskytovať vo veľmi malom množstve.

redaktorka:

Štúrovské kúpalisko je turisticky obľúbenou destináciou. Už teraz rátajú so státisícovými škodami.

Endre Hogenbuch, riaditeľ kúpaliska v Štúrove:

My sme tiež toho názoru, že to treba nejakým spôsobom vyšetriť adekvátne. Keď treba, tak samozrejme tie bazény odstavíme od prevádzky. Ja pevne verím, že ten chlapec sa neinfikoval u nás.

Mária Bruderová, návštevníčka kúpaliska:

Je mi to neskutočne ľúto, hlavne mi je neskutočne ľúto zdravie toho chlapčeka. Myslím, že to nezavinil nikto z prítomných. My sme tu spokojní, sme tu piaty rok a nevideli sme tiež nejaké hygienické problémy.

redaktorka:

Vedenie rezortu poskytuje ubytovaným návštevníkom aj tým, ktorí majú rezervovaný pobyt počas týchto dní 50 až 100 percentné kompenzácie. Redakcia, Dominika Welterová a Marina Opáľková, Slovenská televízia.

Vodu na kúpalisku v Štúrove testujú na prítomnosť zhubnej améby. Nakaziť sa dá len za špecifických podmienok, hovorí infektológ

16. 6. 2025, 19:36, Zdroj: spravy.stvr.sk, Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Pavol Jarčuška

Dosah: 36 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 32 EUR

Vodu na kúpalisku v Štúrove testujú na prítomnosť zhubnej améby. Nakaziť sa dá len za špecifických podmienok, hovorí infektológ

Zatvorené bude najmenej do piatku.

Kúpalisko v Štúrove zostane zatvorené ešte najmenej niekoľko dní.

Foto: TASR/Milan Drozd

Termálne kúpalisko Vadaš v Štúrove bude preventívne zatvorené najmenej do piatku (20. 6.). Rozhodol tak Regionálny Úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ) v Nových Zámkoch. Dôvodom je testovanie vody na prítomnosť zhubnej vodnej améby. Tou sa nakazil 11-ročný chlapec zo Záhoria. Kúpalisko je jednou z možností, kde mohol s týmto parazitom prísť do styku.

Améba slzovníčka zhubná sa prirodzene vyskytuje v teplých sladkovodných jazerách alebo zle udržiavaných bazénoch. Maloletý pacient je od piatka hospitalizovaný v Bratislave.

Môže vás zaujímať Kúpalisko Vadaš v Štúrove dočasne zatvorili, preverujú výskyt nebezpečnej baktérie v bazénoch

„Dieťa je naďalej hospitalizované v Národnom ústave detských chorôb (NÚDCH). Je na komplexnej liečbe, jeho zdravotný stav je však kritický,“ uviedla hovorkyňa ústavu Dana Kamenická.

Od nakazenia k prvým prejavom ochorenia môže prejsť od päť do 14 dní. Podľa infektológa nie všetci, ktorí prídu do kontaktu s týmto parazitom, aj ochorejú. Nakaziť sa dá len za špecifických podmienok.

Reportáž o nebezpečnej baktérii do Správ spracovali Dominika Welterová a Marína Opáľková:

Zdroj: STVR

„Infekčná dávka musí byť primeraná a vo vode musí byť tá améba vo väčšom množstve, aby vnikla cez čuchovú oblasť nosa a pozdĺž čuchového nervu sa šírila do mozgu. Číže dôležitá je dávka a anatomické pomery v oblasti sliznice a samozrejme to, ako je na tom pacient s imunitným systémom,“ uviedol prezident Slovenskej spoločnosti infektológov **Pavol Jarčuška**.

Pôvod nákazy preverujú

Kúpalisko je len jednou z možností, kde sa mohol chlapec nakaziť. Vonkajšie bazény na kúpalisku v Štúrove sú od nedele (15. 6.) zatvorené a vyzerá to tak, že prázdne zostanú až do piatka.

„Musíme počkať do oficiálnych výsledkov a to bude niekedy v piatok ráno,“ potvrdil riaditeľ kúpaliska v Štúrove Endre Hogenbuch.

„Pri takýchto laboratórnych vyšetreniach je potrebné dodržať špecifický postup, ktorý trvá päť až sedem dní. Aj keď je to časovo náročný proces, ide o nevyhnutný postup pri tak citlivom type analýzy, pretože zisťujeme prítomnosť zriedkavého mikroorganizmu, ktorý sa vo vodách môže vyskytovať vo veľmi malom množstve,“ uviedol RÚVZ v písomnom stanovisku.

Sledujte spravodajstvo

Sledovať

Štúrovské kúpalisko je turisticky obľúbenou destináciou. Už teraz rátajú so státisícovými škodami.

„My sme tiež toho názoru, že to treba nejakým spôsobom adekvátne vyšetriť. Keď treba, tak samozrejme tie bazény odstavíme od prevádzky. Pevne verím, že ten chlapec sa neinfikoval u nás,“ vyhlásil Hogenbuch.

Môže vás zaujímať Chlapec hospitalizovaný s nákazou je v kritickom stave. Navštívil kúpalisko v Štúrove, pôvod nákazy však nie je známy

„Je mi to neskutočne ľúto, hlavne mi je neskutočne ľúto zdravie toho chlapčeka. Myslím, že to nezavinil nikto z prítomných. My sme tu spokojní, sme tu piaty rok a nevideli sme nejaké hygienické problémy,“ uviedla návštevníčka kúpaliska Mária Bruderová.

Vedenie rezortu poskytuje ubytovaným návštevníkom aj tým, ktorí majú rezervovaný pobyt, počas týchto dní 50- až 100-percentné kompenzácie.

Ďalšie články na tému:

Autor: STVR

Bezpečnosť sestry v ADOS

16. 6. 2025, Zdroj: **Sestra**, Strany: 26, 27, 28, 29, Vydavateľ: **Silvia Hodálová – VIUSS**, Autor: **Jozef Šafárik, Lucia Dimunová, Mária Kožuchová, P...**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 10 000 GRP: 0,22 OTS: 0,00 AVE: 2798 EUR

Bezpečnosť sestry v ADOS

Rubrika: ošetrovateľská starostlivosť v ADOS

SÚHRN: Bezpečnosť domáceho prostredia zahŕňa starostlivosť o pacienta, rodinu, opatrovateľa a sestru pracujúcu v agentúre domácej ošetrovateľskej starostlivosti, pre ktorú sa domáce prostredie pacienta stáva pracovným prostredím. Sestry poskytujúce ošetrovateľskú starostlivosť v domácom prostredí sú v porovnaní so sestrami pracujúcimi v ambulantných a ústavných zdravotníckych zariadeniach vystavované špecifickým bezpečnostným hrozbám, vrátane nedostatočných hygienických podmienok domácnosti, nebezpečných domácich zvierat, taktiež môžu byť konfrontované s agresívnym správaním pacientov alebo členov rodiny. Identifikovať možno aj environmentálne faktory, ako je napríklad pasívne fajčenie. Sestry pracujúce v agentúrach domácej ošetrovateľskej starostlivosti sú vystavované pracovnej záťaži, čo môže mať vplyv na ich bezpečnosť s následkami poškodenia ich zdravia. **KLÚČOVÉ SLOVÁ:** Bezpečnosť. Pacient. Sestra. Domáce prostredie.

Úvod

Pracovné prostredie predstavuje súbor priestorových, materiálnych, fyzikálnych, chemických, mikroklimatických, fyziologických, psychologických, sociálnych a iných podmienok, v ktorých sa realizuje pracovný proces a ktoré ovplyvňujú výsledky práce, motiváciu, výkon, bezpečnosť a zdravie zamestnancov (Vyhláška MZ SR č. 542/2007 Z. z., § 2). Pre sestru pracujúcu v agentúre domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS) sa stáva pracovným prostredím práve domáce prostredie pacienta. Prostredie domácej starostlivosti je náročným pracovným prostredím z hľadiska bezpečnosti sestier domácej starostlivosti a to z viacerých dôvodov:

prostredie v domácnostiach môže predstavovať riziká spojené s domácnosťou, napr. zlá kvalita vnútorného ovzdušia alebo toxické látky, ktoré sa spájajú s mnohými negatívnymi účinkami na zdravie, mnohé z rovnakých dobre definovaných nebezpečenstiev súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou v klinickom prostredí, ako napr. šírenie infekcií, vznik rezistentných mikro organizmov a chyby v liečbe, sa vyskytujú aj v prostredí domácej starostlivosti, odborná príprava alebo skúsenosti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti môžu byť v oblasti bezpečnosti pacienta nedostatočné a priamy dohľad nad ich prácou je často malý alebo žiadny (de Jong a kol., 2014, s. 8).

Faktory ovplyvňujúce bezpečnosť sestry

Mnohé rizikové faktory pre zdravotníckych pracovníkov v inštitucionálnom prostredí a pre zdravotníckych pracovníkov domácej starostlivosti sú spoločné. Výkon povolania sestry predstavuje pracovnú záťaž, ktorá vyplýva zo samotnej podstaty ošetrovateľskej profesie, zo sociálnych interakcií, komunikačných a iných problémov, ku ktorým dochádza v každodennej ošetrovateľskej praxi (Dimunová a kol., 2018, s. 21). Domáca starostlivosť však môže predstavovať osobitnú výzvu v oblasti bezpečnosti sestier, pretože musia cestovať za pacientmi do ich jednotlivých domácností a pracovať v nich. Zranenia v dôsledku dopravných nehôd, prílišnej námahy (opakované pohyby) pri poskytovaní starostlivosti pacientom, pošmyknutia, zakopnutia a pády v ich domácnostiach a mimo nich sú hlavnými príčinami straty pracovného času medzi pracovníkmi poskytujúcimi starostlivosť. K ďalším príčinám úrazov a chorôb u sestier poskytujúcich domácu ošetrovateľskú starostlivosť patrí aj expozícia nebezpečnými chemikáliami (dráždivé, toxické alebo alergénne látky), vrážanie do predmetov (Occupational Hazards in Home Healthcare, 2010). Sestry okrem toho môžu byť pri poskytovaní priamej starostlivosti o pacienta vystavené infekčným chorobám (napr. hepatitída, HIV, chrípka, tuberkulóza, osýpky a ovčie kiahne). Rôzne pracovné podmienky môžu u sestier viesť tiež k duševnej alebo emočnej únave. Stres im môže spôsobovať napr. dohadovanie sa s pacientom a rodinnými príslušníkmi, ktorí môžu byť pod tlakom a tiež samostatná práca v neznámych a nekontrolovaných situáciách.

Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci špecifikuje osobitné riziká v oblasti bezpečnosti pre zdravotníckych pracovníkov v domácom prostredí poskytujúcich zdravotnú starostlivosť, čo v našich podmienkach predstavuje sestra. Ako hlavné uvádza ergonomické riziká, fyzikálne riziká, bezpečnostné riziká, biologické a chemické riziká, psycho-sociálne riziká (de Jong a kol., 2014).

Ergonomické riziká

Zameranie sa na ergonomické riziká práce je potrebné a rozhodujúce v súčasných podmienkach dynamicky prebiehajúcich zmien, v nadväznosti najmä na ekonomické a sociálne podmienky práce a zavádzanie nových technológií. Nové technológie spolu s ich rozvojom na jednej strane prinášajú uľahčenie niektorých pracovných postupov a na druhej strane sa zvyšujú nároky na odbornú i psychickú spôsobilosť zamestnancov, na podávanie očakávaného a kvalitného výkonu práce. V rámci ergonomických požiadaviek na prácu je dôležité správne pracovné prostredie a pracovná poloha (Wang et al., 2024). Ergonomické riziká sa týkajú stavebného usporiadania miestnosti a priestoru, nepohodlivých postelí a iných zariadení, dlhého státia, chodenia a manipulácie s pacientom.

Miestnosti v domácom prostredí nemusia spĺňať podmienky vhodného stavebného usporiadania (miestnosti v domovoch pacientov bývajú často malé alebo preplnené), čo môže viesť k tomu, že sestra je v nesprávnych kombináciách polôh, vrátane nakláňania sa

dopredu a vytáčania sa, ktoré vedú k postihnútiu pliec, krku a chrbtice. Najzávažnejším problémom v domácnostiach pacientov sú nepolohovateľné postele (problémy s výškou, šírkou a umiestnením postele). V domácnostiach pacientov sa obvykle nenachádzajú zariadenia na pomoc pri premiestňovaní, ani bežné pomôcky a zariadenia, ktoré sú spravidla v nemocniciach k dispozícii. Sestra poskytujúca domácu ošetrovateľskú starostlivosť musí často dlhodobo stáť alebo veľa chodiť. Medzi fyzicky najnáročnejšie výkony sestry patrí manipulácia s pacientom, ako je zdvíhanie, prenášanie, polohovanie. Okrem spomínaných činností môže sestra vykonávať vertikalizáciu pacienta (antigravitačné aktivity: posadzovanie, vstávanie, stoj, zdvíhanie a premiestňovanie z lôžka na vozík alebo do kresla, návštev chôdze s barlou) a zúčastňovať sa pasívnej rehabilitácie imobilného pacienta (Bubeníková, 2014, s. 198). Poškodenia podporno-pohybovej sústavy v dôsledku premiestňovania pacientov na lôžko a z lôžka alebo pomoci poskytovanej pacientom pri chodení alebo státí v rámci ošetrovateľskej rehabilitácie predstavujú najväčší problém v domácej ošetrovateľskej starostlivosti (de Jong a kol., 2014, s. 9). Sestry pracujúce s imobilnými pacientmi patria do rizikovej skupiny so zvýšenou záťažou chrbta a v porovnaní s inými profesiami majú šesťkrát vyššiu prevalenciu bolesti chrbta (Mitseas et al., 2023).

Fyzikálne riziká

Fyzikálne riziká tvoria jednu z podstatných častí štruktúry pracovného prostredia a sú rovnocenné z hľadiska hodnotenia jeho kvality. Ich rizikovosť závisí od typu pôsobiacej energie, jej intenzity, frekvencie a dĺžky. Ich narastajúci výskyt na pracoviskách s negatívnymi vplyvmi na pracovníka úzko súvisí s prudkým rozvojom priemyslu (technických zariadení a pod.) a nízkou adaptačnou schopnosťou človeka na tieto zmeny (Szekelyová, Dimunová, 2014, s. 15). Fyzikálne faktory sa týkajú správnej starostlivosti o domácnosť, manipulácie s kyslíkom, popálenia i obarenia a fyzického prostredia mimo domácností.

Správna starostlivosť o domácnosť zo strany pacienta a jeho príbuzných je dôležitým faktorom pri udržiavaní bezpečného pracovného priestoru pre sestry poskytujúce domácu ošetrovateľskú starostlivosť. de Jong a kol. (2014, s. 9) uvádzajú, že častokrát domácnosti pacientov nie sú prispôbené potrebám zdravotníckych pracovníkov poskytujúcich starostlivosť. Malé množstvo domácností má vytvorené vhodné podmienky pre potreby pracovníkov poskytujúcich starostlivosť, ktoré by umožňovali, aby mohli pracovať zdravým a bezpečným spôsobom. Sestry v domácej starostlivosti sa môžu zraniť a to tým, že zakopnú, potknú sa alebo stúpnu na nejaký predmet. Fyzikálne prostredie s ohľadom na bezpečnosť práce v domácnosti súvisí najmä so správnym osvetlením. Sestry potrebujú na výkon bezpečnej ošetrovateľskej starostlivosti primerané osvetlenie. Ďalším nebezpečenstvom je manipulácia s kyslíkom, ktorý predstavuje predpísanú liečbu (DUPV). Fyzické prostredie mimo domácností môže tiež predstavovať nebezpečenstvá. Pošmyknutia, zakopnutia a pády v domácnosti a mimo nej bývajú častými príčinami úrazov zdravotníckych pracovníkov domácej starostlivosti. Chodníky, predovšetkým nerovné, schody, drevené plochy pokryté vodou, ľadom, snehom, lístím alebo machom, predmety odložené na chodníkoch a cestách a slabé osvetlenie predstavujú ďalšie riziká, ktoré môžu byť príčinou úrazov mimo domácnosti (de Jong a kol., 2014, s. 10).

Bezpečnostné riziká

Bezpečnostné riziká sú neoddeliteľnou súčasťou všetkých spoločenských procesov. Vyjadrujú možnosť narušenia prebiehajúcich procesov, dejov a činností v konkrétnych bodoch v závislosti na vnútorných a vonkajších podmienkach. Prejavujú sa v narušení jednotlivých faktorov bezpečnosti a vyvolávajú príslušnú úroveň ohrozenia. V podmienkach domáceho prostredia sa týkajú pošmyknutia, zakopnutia a pádov, vedenia motorového vozidla pri doprave do domovov pacientov.

K pošmyknutiu, zakopnutiu a pádu u sestier môže dôjsť predovšetkým na mokrých podlahách alebo mokrých podlahových krytinách. Špecifickým rizikom pre sestry pracujúce v ADOS je vedenie motorového vozidla, ktorým sa dopravuje sestra k pacientom (Occupational Hazards in Home Healthcare, 2010, p. 43). Cestné dopravné nehody sú jednou z najčastejších príčin pracovných úrazov pracovníkov domácej starostlivosti. Takéto nebezpečenstvo a riziko možno minimalizovať napr. používaním bezpečnostného pásu, kontrolou opotrebovania pneumatík, údržbou vozidla, obmedzením rýchlosti a rušivých vplyvov, zvýšenou opatrnosťou obzvlášť na križovatkách a neriadením vozidla v ospalosti alebo pod vplyvom alkoholu.

Biologické a chemické riziká

Sestry pracujúce v ADOS sú pri svojej práci bezprostredne vystavené biologickým a chemickým rizikám. Biologické činitele, ktoré sú prenášané aj prostredníctvom ľudí, sú všadeprítomné a vyskytujú sa na ťažko viditeľných miestach. Sú to všetky druhy mikroorganizmov – vírusy, baktérie, plesne, huby, parazity. Zaraďujeme sem aj látky rastlinného pôvodu ako peľ, prach (Veenema, Corley, 2015). K rastu a rozšíreniu biologických činiteľov prispievajú aj teplo a vlhkosť. Biologické riziká sa týkajú rizika infekcie, bielizne pacienta, infekčných chorôb, zaobchádzania s biologickým odpadom, ohrozenia zvieratami, nevyhovujúcej kvality vody.

Vykonávanie rôznych procedúr v rámci domácej starostlivosti môže predstavovať riziko infekcie. Sestry môžu byť vystavené riziku v dôsledku krížovej kontaminácie, napr. pri prenose patogénov priamym a nepriamym kontaktom s kontaminovanými neživými objektmi, v nehygienických domácnostiach sa môžu vyskytovať aj škodcovia, vrátane hlodavcov, vší, pôvodcov svrabu a švábov (Dimunová, 2016, s. 17). Samostatným problémom je taktiež bielizeň pacienta. Bielizeň v domácnosti tiež vyvoláva obavy, keďže sa preukázalo, že sa prostredníctvom nej môžu šíriť choroby a to šírením mikroorganizmu *Staphylococcus aureus*. Biologickým rizikom pre sestru je aj zdravotný stav pacienta, vzhľadom k tomu, že sestra v domácom prostredí môže prísť do kontaktu s infekčnými chorobami, ako napr. hepatitída, HIV, chrípka, tuberkulóza, osýpky a ovčie kiahne. K väčšine infekčných chorôb z povolenia prenášaných krvou dochádza

poranieniami ostrými predmetmi kontaminovanými krvou v dôsledku úrazov alebo nedostatočne bezpečných postupov. Zdrojom patogénnych mikroorganizmov môže byť aj nesprávne zaobchádzanie s biologickým odpadom. Sestry sú zodpovedné za bezpečné používanie a likvidáciu ostrých predmetov (napr. injekčné ihly). Použité ostré predmety sa nemôžu nechať položené v domácnosti alebo v košoch na odpady, pretože to predstavuje hlavný rizikový faktor pre sestry, ale aj pre pacienta a jeho príbuzných. Biologické riziko pre sestru predstavuje aj ohrozenie zvieratami, a to uhryznutím alebo iným poranením (Shahrestanaki et al., 2023). Sestry sa tiež môžu stretnúť s domácnosťami bez tečúcej vody alebo s nevyhovujúcou kvalitou vody (de Jong a kol., 2014, s. 10).

Chemické riziká sa týkajú manipulácie s chemickými látkami a alergie na latex. Používanie chemických látok a prípravkov (napr. čistiace a dezinfekčné látky) v rôznych formách je v zdravotníctve veľmi pestré, rovnako, ako aj účinky týchto látok na organizmus (dráždivý, celkovo i systémovo toxický a alergizujúci účinok) (Gajdošová, Gajdoš, 2010). Cestou vstupu chemickej látky do organizmu je dýchací systém, vstrebávanie cez kožu, očné spojivky a vstrebávanie cez tráviaci trakt. Pri manipulácii s dezinfekčnými prostriedkami je potrebné dodržiavať predpísané koncentrácie. Nesprávna koncentrácia prípravku môže mať za dôsledok poškodenie organizmu. Ďalším rizikom, s ktorým sa môžu sestry pracujúce v ADOS stretnúť, je alergia na latex (Occupational Hazards in Home Healthcare, 2010, s. 15). Ak sa sestry po použití rukavíc sťažujú na alergické reakcie alebo precitlivosť, je potrebné prijať rozhodnutie (v spolupráci s lekárom pracovného lekárstva alebo odborníkom na bezpečnosť a ochranu zdravia) o používaní iných, ktoré spĺňajú najrôznejšie požiadavky. Alergické alebo nepriaznivé reakcie na nosenie rukavíc sa musia brať vážne a je potrebné iniciovať diagnostické postupy (vrátane dermatologickej diagnózy, ak je to potrebné) (Riziká týkajúce sa bezpečnosti ..., 2013, s. 61).

Psycho-sociálne riziká

Psycho-sociálne riziká súvisiace s prácou patria k najzávažnejším otázkam v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Vznikajú v dôsledku zlého plánovania, organizácie a riadenia práce a tiež zlého sociálneho a pracovného kontextu a môžu mať negatívne psychické, fyzické a sociálne dôsledky, ako sú stres súvisiaci s prácou, vyhorenie alebo depresia. Medzi pracovné podmienky, ktoré vedú k vzniku psycho-sociálnych rizík, patria:

nadmerné pracovné zaťaženie, nedostatočne jasné vymedzenie úloh, nedostatočné zapojenie pracovníka do rozhodovania o veciach, ktoré sa ho týkajú a nedostatočný vplyv na spôsob vykonávania práce, zle riadená organizačná zmena, neistota zamestnania, neúčinná komunikácia, nedostatok podpory zo strany vedenia alebo kolegov, psychické a sexuálne obťažovanie, násilie z tretej strany (Psychosociálne riziká a stres..., 2018).

Medzi psycho-sociálne riziká patrí psychická záťaž, nehody medzi sestrou a pacientom, nebezpečné správanie sa ľudí mimo domácnosti. Najčastejší a závažný psycho-sociálny faktor v rámci pracovného prostredia predstavuje psychická záťaž (Kilíková a kol., 2013, s. 40). V dôsledku dlhotrvajúcej psychickej záťaže prebiehajú v organizme zmeny, ktoré sa prejavujú v somatickej, behaviorálnej a emocionálnej oblasti. Nadmerná psychická záťaž zvyšuje riziko chýb pri výkonoch a rozhodnutiach, ktoré sestra musí realizovať počas starostlivosti o pacienta. Okrem toho negatívne vplyva na pracovný výkon, zdravotný stav sestier pracujúcich v ADOS, ale tiež nepriaznivo pôsobí aj na ich rodinu, či vzťahy s najbližšími ľuďmi (Bubeníková, 2014, s. 200). Fatemi et al. (2019) uvádzajú, že v domácom prostredí môže dochádzať k nezhodám medzi sestrou a pacientom v súvislosti s pomocou požadovanou zo strany pacienta a možnosťami sestry. Domácnosť sa môže nachádzať v oblasti s vysokou zločinnosťou alebo nízkou bezpečnosťou alebo na izolovanom mieste. Rodinní príslušníci sa môžu chcieť hádať v dôsledku frustrácie so stavom pacienta alebo spôsobom poskytovania starostlivosti.

Pri posudzovaní náročnosti pracovných úloh je dôležité nezamieňať psycho-sociálne riziká, ako napr. nadmerné pracovné zaťaženie, s podmienkami, ktoré môžu byť stimulujúce a niekedy náročné, ale v ktorých pracovné prostredie poskytuje oporu a pracovníci sú náležite vyškolení a motivovaní k tomu, aby podávali výkon podľa svojich najlepších schopností. Dobré psycho-sociálne prostredie podporuje kvalitný výkon a osobný rozvoj a tiež duševnú a fyzickú pohodu pracovníka. Správnym prístupom možno zabezpečiť úspešnú prevenciu a riadenie psycho-sociálnych rizík súvisiacich s prácou bez ohľadu na veľkosť alebo typ organizácie (Ivziku et al., 2022).

Záver

Jedným z dôležitých aspektov domáceho ošetrovania je zodpovednosť, pružnosť a samostatnosť sestry. Predmetná autonómnosť so sebou neprináša len výhody. Sestra pracujúca v ADOS vstupuje do pomerne komplikovaných mnohotvárných právnych vzťahov a rola samostatnej sestry v ošetrovateľskej praxi nadobúda väčšiu zodpovednosť. Sestra prezentuje obraz o sebe, o ADOS, v ktorej pracuje a v konečnom dôsledku reprezentuje zdravotnícke povolanie, čo taktiež vytvára na ňu tlak. Sestra pracujúca v ADOS na rozdiel od sestier pôsobiacich v inštitucionalizovanej starostlivosti môže mať pocit ohrozenia, ktorý sa týka vstupu sestry do rôznych sociálnych prostredí, v ktorých môže byť potenciálne ohrozená. Z uvedených aspektov týkajúcich sa rizík v oblasti bezpečnosti môže byť kontrola nebezpečenstva v domácej starostlivosti zložitá. Podstatná je aj skutočnosť, že všetky riziká nie je možné odstrániť, avšak cieľom tvorcov zdravotných politík je riziko spojené s kontextom domácej starostlivosti znižovať.

Zoznam použitej literatúry

BUBENÍKOVÁ, M. 2014. Záťaž sestier pracujúcich v agentúrach domácej ošetrovateľskej starostlivosti. In KOŽUCHOVÁ, M. a kol. Domáca ošetrovateľská starostlivosť. Martin: Vydavateľstvo Osveta, 2014. ISBN 978-80-8063-414-8, s. 196–215.

DE JONG, T. a kol. 2014. Súčasné a vznikajúce problémy v sektore zdravotnej starostlivosti vrátane domácej a komunitnej starostlivosti. Európske observatórium rizík. Zhrnutie. Luxembursko: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2014. 17 s. ISBN 978-92-9240-498-7.

DIMUNOVÁ, L. a kol. 2018. Pracovná záťaž v profesii sestry. Praha: powerprint, 2018. 73 s. ISBN 978-80-7568-097-6.

DIMUNOVÁ, L. 2016. Osobitné riziká práce sestier v agentúrach domácej ošetrovateľskej starostlivosti. In Ošetrovateľstvo a pôrodná asistencia [online]. 2016, roč. 2, č. 1, s. 16 – 17 [cit. 2025-03-05]. Dostupné na: <http://www.sksapa.sk/casopisy-a-publikacie/osetrovatelstvo-a-porodna-asistencia-01-2016.html>.

FATEMI, N. L. et al. 2019. Perceived Challenges Faced by Nurses in Home Health Care Setting: A Qualitative Study. In International journal of community based nursing and midwifery. 2019, vol. 7, no. 2, p. 118 – 127.

IVZIKU, D. et al. 2022. Defining nursing workload predictors: A pilot study. In Journal of nursing management. 2022, vol. 30, no. 2, p. 473 – 481.

KILÍKOVÁ, M. a kol. 2013. Zdravie pri práci v klinickej praxi sestry. Bratislava: Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Detašované pracovisko Rožňava, 2013. 135 s. ISBN 978-80-8132-082-8.

MITSEAS, P. et al. 2023. Risk Factors for Musculoskeletal Disorders in Nursing Personnel and Prevention Strategies. In Romanian Journal of Military Medicine. 2023. vol. CXXVI, no.1, p. 63 – 70.

Occupational Hazards in Home Healthcare.

2010 [online]. 2010, 54 p. [cit. 2025-03-03]. Dostupné na: <https://www.cdc.gov/niosh/docs/2010-125/pdfs/2010-125.pdf>.

Psychosociálne riziká a stres pri práci. 2018. In Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci [online]. EU-OSHA, 2018 [cit. 2025-03-02]. Dostupné na: <https://osha.europa.eu/sk/themes/psychosocial-risks-and-stress>.

Riziká týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v sektore zdravotníctva. Príručka prevencie a správnej praxe. 2013. Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2013. 275 s. ISBN 978-92-79-26838-0.

SHAHRESTANAKI, S. K. et al. 2023. Patient safety in home health care: a grounded theory study. In BMC health services research. 2023, vol. 23, no. 1, p. 467.

SZEKELYOVÁ, J.; DIMUNOVÁ, L. 2014. Manažment rizík a bezpečnosť v operačnom trakte.

Košice: EQUILIBRIA, s.r.o., 2014. 81 s. ISBN 978-80-8143-155-5.

VEENEMA, G. T.; CORLEY, A. 2015. Nurse safety from exposure to chemicals and biologics: Hazard assessment, decontamination and the use of personal protective equipment. In Health Science Journal. 2015, vol. 9, no. 6, p. 1 – 9.

Vyhláška MZ SR č. 542/2007 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci.

WANG, K. et al. 2024. The prevalence and risk factors of work-related musculoskeletal disorders among nurses in China: A systematic review and meta-analysis. In International Journal of Nursing Studies. 2024, vol. 157, p. 104826.

Kontaktná adresa:

PhDr. Mária Kožušková, PhD. ADOS - SRDCE Nová 351 055 61 Jaklovce E-mail: maria.kozuchova@ados-srdce.eu prof. PhDr. Lucia Dimunová, PhD. Lekárska fakulta UJPS Ústav ošetrovateľstva Trieda SNP 1 040 01 Košice E-mail: lucia.dimunova@upjs.sk

Autor: PhDr. Mária Kožušková, PhD., ADOS - SRDCE s. r. o., Jaklovce prof. PhDr. Lucia Dimunová, PhD., **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**